

Daha bir III. Eğitim Yönetimi Kongresi

Emin Karip, Editör

Geçtiğimiz günlerde Eğitim Yöneticileri ve Eğitim Deneticileri Derneği (EYEDDER) III. Eğitim Yönetimi Kongresinin 25-26 Nisan 2008 tarihlerinde Eskişehir Osmangazi Üniversitesinde yapılacağını duyurdu. Bu toplantı eğitim yöneticileri ve deneticilerinin bir araya gelecek ve alanın durumunu; “kuramsal sorunlarını ve geleceğini” konuşacak, tartışacak olması alan açısından önem taşımaktadır. Eğitim Yönetimi Kongresinin üçüncüsünün gerçekleşmesine katkı sağlayan meslektaşlarımızı da kutlamak gerekir.

Eğitim Yönetimi Kongresi öncesinde Türkiye’de eğitim yönetimi alanın açmazlarına bir göz atmak, Kongreye hazırlık açısından yararlı olabilir. Türkiye’de Eğitim yönetimi alanının açmazları üç başlık altında toplanabilir:

1. Yönetim paradigmalarında tıkanmışlık,
2. Eğitim yönetimi alanında lisansüstü programların niteliği,
3. Bilimsel araştırmaların kapsamı ve niteliği,

Kuşkusuz ki, eğitim yönetimi alanında bu açmazlar birbirinden bağımsız olarak değerlendirilemez. Ancak ikinci ve üçüncü sıradaki sorunların temelinde eğitim yönetimi alanındaki paradigma tıkanmışlığı yatmaktadır. Yalnızca eğitim yönetimi alanında değil, eğitim ile ilgili kongreler ve toplantılarda somut olarak gözlemlenen bir olgu var; “eğitimciler sürekli kendini tekrarlıyor”. Bu durum akademisyenlerden çok, bu toplantıları izleyen okul yöneticileri ve öğretmenler tarafından giderek daha yüksek sesle dile getirilmektedir. Büyük ölçekte Milli Eğitim Sisteminin ve daha küçük ölçekte okulların örgütsel ve yönetsel sorunları çözüm beklemektedir. Oysa mevcut paradigmlar bu sorunlara çözüm üretmekten uzak kalmaktadır. Eğitim sisteminin ve okulun örgütsel yapısı, planlaması, finansmanı, eğitim öğretim etkinliklerinin örgütlenmesi ve yönetimi ile ilgili yaklaşımlar çoğu zaman bütünü göz ardı etmekte ve geleceğe dönük bir vizyondan yoksun gözükmektedir. Bugün eğitim yönetimi bir tarafta 1960 ve 1970’li yılların yönetim ve planlama paradigmaları ile bugünü

yorumlama ve çözümlene çabaları, diğer tarafta ise günümüzde baskın olan kuram ve yaklaşımlarla mevcut yapı ve durumları dikkate almayan çözümler üretme girişimleri ile karşı karşıya kalmaktadır. Bu yaklaşımlar sorunların çözümüne katkı sağlamadığı halde, paradigmatik düzeyde bir çatışma ve ikilem ortaya çıkarmaktadır.

Eğitim yönetimi alanında lisansüstü programların içeriği ve niteliği de bu ikilemi yansıtmaktadır. Çoğunlukla lisansüstü programlarının amaçları ve varoluş nedenlerinin dahi tam olarak tanımlanmadığı bir ortamda, lisansüstü programların içeriği ve dersleri de büyük ölçüde akademisyenlerin paradigmatik iklimlerine göre şekillenmektedir. Eğitim yönetimi alanında yüksek lisans ve doktora programlarında amaç, içerik ve yapı ile ilgili konularda en azından belirli bir görüş birliği sağlanabilmiş gözükmemektedir. Özellikle doktora programlarının içeriğinin kuramsal temeller, uzmanlık alanları ve bilimsel araştırma yeterlikleri yönleriyle oldukça yetersiz kaldığı görülmektedir.

Eğitim yönetimi alanında paradigma sorunu ve lisansüstü yetiştirmede gözlemlenen sorunlar, doğal olarak alanda üretilen bilgiye ve bilimsel araştırmalara da yansımaktadır. Araştırmaların bir kısmı herhangi bir soruna odaklanmaktan uzak ve 1970'lerin öncesinin paradigmalarına dayalı kalmakta, diğer bir kısmı ise uluslar arası alanda hangi konuların popüler olduğuna göre şekillenmektedir. Her iki durumda da üretilen bilgi ve bulgular Türkiye'de eğitimin ve eğitim yönetimin sorunlarına ışık tutmaktan uzak kalmaktadır. Bilimsel araştırmalarda da eğitim yönetimi alanı büyük ölçüde kendi kendini tekrar eder bir görünüm içindedir. Bunun yansımaları yüksek lisans ve doktora tez konularının dağılımında, yayımlanan ve yayımlanamayan makalelerin konularında ve eğitim ile ilgili kongre ve diğer toplantılarda konuşulanlarda açık bir biçimde görülmektedir. Örneğin, mesleki eğitimin yönetiminin ve yükseköğretime geçişin "insangücü planlaması" modeline göre yapılmasını önerenler, ilk ve ortaöğretimin amacını ve yapısını sistematik olarak değerlendirmek yerine yalnızca geçişleri ve sınavın nasıl yapılacağını tartışanlar hem 1970'ler ve öncesinin paradigmaları ile bugünün sorunlarını çözmeye çalışmakta hem de sürekli olarak kendini tekrarlamaktadır.

III. Eğitim Yönetimi Kongresinin alanın açmazlarından ve kendimizi tekrarlamaktan çıkış için bir fırsat olarak değerlendirilmesi gerekir. Bunu sağlamak için, Kongre öncesinde nelere odaklanacağımızı ve neleri nasıl tartışacağımızı iyi planlamak ve hazırlanmak durumundayız.

Dahabir sayıda buluşmak dileğiyle.